Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka
1

MŪSŲ PASTOGĖ

51 - mi Metai Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina - Price $1 11.10.1999 Nr. 40 (2648)

Artėja pasaulinė Olimpiada, o su ja ir įvairiausi vyr. vadovų pasiruošimai bei pasitarimai... Nuotraukoje Lietuvos sportininkų olimpiniai vadovai, iš kairės: V. Zubernis, A. Laukaitis, K. Starinskas, A. Poviliūnas, LR gen. garbės konsulas Australijoje V. Šliteris ir V. Nėnius. Plačiau apie tai – šiame ir sekančiuose "M.P." nr.

Lietuvos įvykių apžvalga

Ignalinos uždarymo terminai

Rugsėjo 28 dieną Seimas po ilgų ir aštrių diskusijų pritarė projektui, kuriame numatomi Ignalinos atominės elektrinės uždarymo terminai. Pirmasis blokas bus uždaromas iki 2005 metų. Dėl antrojo bus apsispręsta vėliau, dabar numatant jį uždaryti apie 2009-2010 metus. Už šį sprendimą balsavo 61 Seimo narys, prieš - 16 ir susilaikė - 12. Projektas bus perduotas komitetams patobulinti, o galutinis balsavimas įvyks po savaitės.

Eventualaus Ignalinos atominės elektrinės uždarymo jau kelinti metai reikalauja kelios tarptautinės institucijos. Kaip Černobylio tipo jėgainė, Ignalinos atominė elektrinė yra laikoma nepakankamai saugi ir todėl kelianti nuolatinį pavojų. Ignalinos atominės elektrinės uždarymo reikalauja ir Europos Sąjunga, kuri pakartotinai yra pareiškusi, kad elektrinės uždarymas yra būtina sąlyga, jei Lietuva nori tapti ES nare. Ypač didelį susirūpinimą rodo Skandinavijos šalys, o Švedija jau yra suteikusi milijoninę paramą bei techninę pagalbą, kad Ignalinos atominės elektrinės patikimumas būtų nuolat tikrinamas ir gerinamas.

Kadangi elektrinės uždarymas yra susietas su milžiniškomis išlaidomis, priimtame projekte sakoma, kad terminų bus laikomasi *„atsižvelgiant į Europos Sąjungos, G7 Grupės ir kitų valstybių bei tarptautinių finansinių institucijų ilgalaikės ir esminės finansinės pagalbos sąlygas"*.

Lietuva jau daug kartų yra pabrėžusi, kad sėkmingas atominės jėgainės uždarymas yra galimas tik tokiu atveju, jei kitos šalys stambiai prisidės prie susidarančių išlaidų bei nuostolių padengimo.

Prieš Ignalinos atominės elektrinės uždarymą pasisako Socialdemokratų partija. Jos nuomone, Europos Sąjungos reikalavimas yra nepriimtinas ir ultimatyvus. Uždarymo projektui nepritaria ir LDDP. Kalbėdamas apie techniškus aspektus, Ignalinos elektrinės vadovas Viktoras Ševaldinas pareiškė, kad pirmojo reaktoriaus uždarymui prireiks ilgo pasiruošimo, todėl nuo 2005 metų šis reaktorius greičiausiai bus tik laikinai sustabdytas.

Savo abejones išreiškė ir buvęs premjeras Gediminas Vagnorius. Remdamasis *„ne saugumo reikalavimais, o politiniais motyvais"*, jis ragino terminus patvirtinti tik tada, kai bus gauti konkretūs įsipareigojimai, kad tarptautinė parama yra suteikiama negrąžintinai. Jo teigimu, elektrinės uždarymas kainuotų apie 15 milijardų litų, o tai Lietuvos žmonėms esanti nepakeliama našta. Be to, Lietuvoje elektros energija pabrangtų apie 1.5 - 2 kartus, jau neminint to, kad Lietuva negalėtų prisijungti prie eksporto tinklų, tiekiančių elektrą Vakarų Europai. Gedimino Vagnoriaus teigimu, 1994 metais tuometinė Adolfo Šleževičiaus Vyriausybė padarė klaidą, slaptai pasirašydama ketinimą tarptautinėms institucijoms uždaryti elektrinės reaktorius, prieš tai aiškiai nesusitarusi dėl tarptautinės paramos. Šios klaidos nereiktų vėl kartoti.

Baltarusijos skola

Vėliausiu skaičiavimu Baltarusijos skola „Lietuvos energijai" už patiektą elektros energiją siekia 365 mln. litų. Baltarusija gali atsiskaityti ir prekėmis, tačiau jai atstovaujanti firma „Baltic Schem" pastaruoju metu yra pervedusi tik 13 mln. litų. Šiuo metu Lietuva elektros Baltarusijai nebeteikia, ir pardavimas nebus atnaujintas, kol ši valstybė neatsiskaitys su „Lietuvos energija". Iš Lietuvos pusės, nauju atsiskaitymų komisijos pirmininku yra paskirtas premjero Rolando Pakso patarėjas Gediminas Rainys, kuris pakeičia ūkio viceministrą Antaną Bartulį.

Naftos problemos

JAV bendrovė „Williams International", kuri pagal dar nepasirašytą galutinę sutartį turėtų būti pagrindinė „Mažeikių naftos" valdytoja, praėjusią savaitę Vyriausybei pateikė savo verslo planą. Pagal jį, 2000 - 2004 metais „Mažeikių naftos" pajamos, neatskaičiavus mokesčių, amortizacijos ir palūkanų, pakils nuo 200 mln. iki 1420 mln. litų. 5 metus „Mažeikių nafta" nemokės pelno mokesčio ir dividendų. Investicijos per 2 - 3 metus sieks 2800 mln. litų. Nuo 2004 metų planuojama naftos perdirbimo apimtis - 16 mln. tonų per metus.

Verslo plane nesakoma, iš kur bus gaunama nafta. Kaip žinoma, Rusija jau grasina naftos tiekimo sankcijomis Lietuvai, jei ii koncernas „LUKoil" nebus priimtas lygiomis teisėmis su „Williams" valdyti „Mažeikių naftą".

„Mažeikių naftos" vadovas Vidmantas Macevičius teigė, kad Rusijos kuro ir energetikos ministro pirmasis pavaduotojas A. Kočnev jam paaiškino, kad jei „LUKoil" negaus tiek akcijų, kiek „Williams", iš Mažeikių naftos perdirbimo įmonės liks metalo laužo krūva. V. Macevičius teigė 90% įsitikinęs, kad jei „LUKoil" nebus leista lygiomis teisėmis su „Williams" valdyti „Mažeikių naftos", naftos tiekimas į gamyklą ir per Būtingės terminalą nuolat bus nestabilus.

Dėl „LUKoil" dalyvavimo „Mažeikių naftos" valdyme jokių pretenzijų nekelia „Mažeikių naftos" finansavimo projekte ketinantis dalyvauti Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas. Šio banko atstovas Vittorio Jucker susitikime su ūkio ministru E. Maldeikiu sakė, kad bankas dirba su „LUKoil", ir tai esąs priimtinas partneris, jei jis priimtinas abiem besiderančioms pusėms.

„LUKoil" viceprezidentas Semion Vainštok buvo paskirtas Rusijos naftos vamzdynus, o kartu ir naftos eksporto srautus kontroliuojančios bendrovės „Transneft" vadovu.

Ekonomika

Kaip praneša Baltic News Service, Lietuvos finansų rinkos analitikai tvirtina, kad šalies ūkis pasiekė dugną, tačiau jie beveik neabejoja, kad jau matyti šviesa.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį dėl Rusijos krizės BVP (bendrasis vidaus produktas, angliškai GDP) krito 5.7%, tačiau antrame ketvirtyje jo smukimas buvo mažesnis. Palyginus su pirmu ketvirčiu, antrame ketvirtyje eksportas padidėjo 7.8% (nors palyginti su tuo pačiu 1998 metų laikotarpiu, dėl Rusijos krizės jis sumažėjo 20.5%).

Tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje šių metų liepos 1 dieną buvo 7467 mln. litų, gi pernai liepos mėn. jos buvo 4910 mln. litų. Pagrindinės į Lietuvą investuojančios šalys yra Švedija, JAV, Suomija, Danija ir Vokietija.

A. Butkevičius prašo malonės

Seimo narys Audrius Butkevičius, nuteistas už pasikėsinimą sukčiauti stambiu mastu ir dabar įkalintas Vilniaus sustiprintojo režimo pataisos darbų kolonijoje, įteikė Prezidentui Valdui Adamkui adresuotą prašymą atleisti nuo likusio bausmės termino. Pasak Prezidentūros kanclerio Andriaus Meškausko, paprastai nuo prašymo pateikimo iki jo svarstymo praeina 2 - 3 mėnesiai. Kadangi A. Butkevičius buvo nuteistas pusšeštų metų nelaisvės, bausmė baigtųsi tik 2003 metu pavasarį. Kalinys spaudai pareiškė, kad rašydamas Prezidentui jie tuomi nepatvirtina savo kaltės. *„Atvirkščiai: nerašydamas ir nepasinaudodamas šia galimybe, sutikčiau ir susitaikyčiau su sprendimu, kuris man buvo primestas"*, - sakė A. Butkevičius.

Bylinėsis su Prezidentu

Aukščiausiasis Teismas nusprendė, kad buvęs Vilniaus apygardos teismo teisėjas Artūras Motiejūnas gali bylinėtis su Prezidentu Valdu Adamkumi dėl atleidimo iš darbo. Šis nuosprendis panaikina dviejų ankstesnių teismų sprendimus. Prezidentas tampa atsakovu todėl, kad jis savo dekretu patvirtina teisėjų skyrimą ir atleidimą.

Kaip pranešė „Lietuvos rytas", A. Motiejūnas kaip teisėjas jau turėjo keturias drausmės nuobaudas, o kai kurie jo itin švelnūs ir nepagrįsti nuosprendžiai kėlė didelių įtarimų saugumo tarnyboms. Jis išteisino ir iš teismo salės paleido vėliau Rusijon pabėgusį nusikaltėlių vadeivą Jurijų Naboščikovą, po to labai švelniai nuteisė du plėšikus. Galiausiai jis davė tik simbolinę bausmę kontrabandininkams, kurie už apie milijoną litų įvežė spirito ir kitų prekių. Visais atvejais šio teisėjo nuosprendžius turėjo panaikinti aukštesni teismai.

Buvęs teisėjas reikalauja, kad panaikinus Prezidento dekretą jis būtų grąžintas į ankstesnes pareigas ir gautų piniginę kompensaciją už prarastą laiką.

Sklypų atgarsiai

Spaudoje pasirodžius žiniai, kad Vytautas Landsbergis, kaip Nepriklausomybės Akto signataras, gavo žemės sklypą, netrukus paaiškėjo, kad jis nėra išimtis, nes tuo įstatymu pasinaudojo didokas signatarų skaičius ir tą įstatymą priėmė LDDP Vyriausybė. Spaudoje vis gausėjant pasisakymų šiuo klausimu, savo palankią nuomonę pareiškė buvęs Prezidentas Algirdas Brazauskas, patsai sklypą gavęs kaip signataras: *„Dėl signatarų toks atlyginimas, manau, gali būti. Yra žmonių, kurie daugiau padarė, buvo labiau įvertinti visuomenėje"*, - sakė jis „Veido" žurnalistui.

Rugsėjo 21 dieną Seime buvo sudaryta laikinoji komisija, kuri nagrinės teisinius pagrindus, pagal kuriuos lengvatinėmis sąlygomis žemės sklypai skiriami Vyčio Kryžiaus ordino kavalieriams, Kovo 11-osios Akto signatarams ir kitoms asmenų grupėms. Komisija yra įpareigota savo

Nukelta į 2 psl.

Lietuvos įvykių...

Atkelta iš 1 psl.

išvadas Seimui pateikti iki lapkričio 15 d. Sudaryti tokią komisiją pasiūlė LDDP frakcija. Seimo narys liberalas Alvydas Medalinskas dar siūlė, kad komisija nagrinėtų ir butų skirstymą po Kovo 11-osios dienos, tačiau ši pataisa buvo atmesta kaip pateikta per vėlai.

Dvasininkų perlaidojimas

Sekmadienį, rugsėjo 26 d., Vilniuje į paskutinę kelionę buvo išlydėti du pokariu KGB nužudyti Žemaitijos dvasininkai – Telšių vyskupas Vincentas Borisevičius ir Viešvėnų bažnyčios klebonas Pranas Gustaitis. Abu jie 1946 metų rugsėjo 28 dieną buvo nuteisti mirties bausme ir sušaudyti. Kaip ir šimtai kitų sovietinės okupacijos aukų, tada nebuvo palaidoti, o tik užkasti Tuskulėnų dvarelio parke. Prieš keletą metų suradus kapavietę, palaikai pradėti indentifikuoti.

Žemaitijos kankinių palaikų laidotuvės, žmonių dėmesys, visus nustebino. Laidotuvių procesiją Telšių vyskupijos valdose - Varniuose - pasitiko minia žmonių. Toks pats sutikimas laukė laidotuvių procesijos ir Janapolės bei Viešvėnų parapijose. Vidurdienį Telšių gyventojai užtvindė Katedros šventorių. Atsisveikinimo šv. Mišias čia aukojo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Telšių vyskupas Antanas Vaičius, Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, vyskupai augziliarai Jonas Boruta ir Rimantas Norvila, taip pat 102 kunigai. Pamokslą sakė arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Bendra mišių malda buvo prašoma, kad vyskupas Vincentas Borisevičius būtų paskelbtas Palaimintuoju. Vėliau karstas su vyskupo palaikais buvo įneštas į Katedros požemius – į vyskupų kriptą.

Rokiškiui 500 metų

Šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 25 - 26 d., Rokiškis šventė 500 metų jubiliejų. Ateinančioms kartoms šią sukaktį primins Nepriklausomybės aikštėje pastatyta arka. Pasveikinti miesto gyventojus ir svečius su jubiliejumi į Rokiškį buvo atvykęs Prezidentas Valdas Adamkus ir Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Grąžinamas senasis laikas

Vyriausybė nutarė atsisakyti Vidurio Europos laiko, kuris buvo įvestas prieš pusantrų metų. Gyventojų apklausa parodė, kad 71.2% žmonių pasisako už grįžimą į senąją - „antrąją" - laiko juostą, nes tokiu būdu žiemos metu temsta ne taip anksti. Vadinasi šių metų paskutinį spalio sekmadienį (spalio 31 d.) Lietuvoje laikrodžiai nebus atsukami vieną valandą atgal.

Grįžus prie ankstesnio laiko, Lietuvos ir rytų Australijos (Sydney, Melbourne) laikas vėl skirsis 7 - 9 valandomis, ne 8 - 10 valandomis kaip pastaruoju metu.

Kariuomenės žodynas

Kaip praneša Generalinio štabo patarėjas, JAV lietuvis dr. Algirdas V. Kanauka, stropiai dirbama prie didžiulio žodyno, kuriame NATO kariniai terminai yra verčiami į lietuvių kalbą. Lietuvai vis tampriau bendradarbiaujant su NATO organizacija bei Vakarų šalimis, reikalinga, kad ten vartojama terminologija būtų suprantama ir Lietuvos karinėse pajėgose. Žodynas „NATO Glossary of Terms and Definitions" apima apie 3125 žodžius, kurių didelė dalis dar neturi įprastinių lietuviškų atitikmenų, todėl į vertimo darbą yra įtraukiami tiek karo mokslo žinovai, tiek lituanistai. Labai naudingi šioje srityje yra ir užsienio lietuviai, kuriems anglų kalba yra tapusi jau kasdienine susižinojimo priemone. Šalia lietuvių iš JAV bei Kanados į žodyno ruošimą yra įsitraukęs ir Gintautas Kaminskas, Australijos valdžios vertėjas Canberroje.

Parengė **Vytautas Doniela**

Trumpai iš visur

Rugsėjo 29 d. Iranas atšventė 100-jį mirusio ajatolos Khomeini gimtadienį, paleisdamas 276 irakiečius karo belaisvius. Karas tarp Irano ir Irako baigėsi prieš 11 metų.

Rugsėjo 29 d. kontroversinis Malaizijos min. pirmininkas dr. Mohatir Mohamad, susitikęs su JT generaliniu sekretoriumi Kofi Annan, nusiskundė, kad Interfet dalinių kariai australai elgiasi per daug karingai Rytų Timore. Televizijos žiniose jie nuolat parodomi atkišę šautuvus į nuginkluojamus milicijos narius.

Interfet pajėgos pamažu stumiasi arčiau Vakarų Timoro pasienio, nesutikdamos pasipriešinimo, bet užtikdamos milicijos pravestų žudynių pėdsakus ir tuščius kaimus. Milicijos lyderis Joao da Silva Tavares giriasi, kad su 12 000 milicijos karių iš Vakarų Timoro įsiveršį į Rytų Timorą ir ištstums australus iš šešių vakarinių provincijų.

Rugsėjo 29 d. Australijos gynybos ministras John Moore pareiškė, kad milicijos puolimo iš Vakarų Timoro atveju Jungtinių Tautų mandatas duoda Interfet pajėgoms teisę nusivyti puolikus į jų bazes Vakarų Timore (karšto persekiojimo doktrina).

Indonezija užvilkino savo naujai paskirto ambasadoriaus Australijai atsiuntimą į Canberrą. Tai esą dėl abipusės įtampos Rytų Timoro klausimu. Ambasadoriumi paskirtas Arizal Effendy.

Rugsėjo 29 d. Indonezija atsimetė nuo ankstesnio pažado bendradarbiauti su Jungtinių Tautų komisija karo nusikaltimams Rytų Timore tirti, nors nebūtinai pripažįstant tyrimų rezultatus. Dabar Indonezijos užsienio reikalų ministras Ali Alatas pareiškė, kad Indonezija „atsisako leisti" Jungtinių Tautų komisijai tirti, nes Indonezija pati ištirs faktus.

Rugsėjo 30 d. 1999 metų Nobelio literatūros premija paskirta 71 m. amžiaus kairių pažiūrų vokiečių rašytojui Günter Grass.

Rugsėjo 30 d. branduolinės energijos įmonėje Tokaimura, Japonijoje, apie 140 km į šiaurės rytus nuo Tokijo, įvyko gaisras. Nesilaikyta atsargumo taisyklių, gaminant urano izotopus, sumaišant bent 7 kartus daugiau urano oksido su azoto rūgštimi negu leidžiama. Išsivyščiusią nekontroliuojamą atominę reakciją pasisekė sustabdyti, bet radiacija pažeidė 55 tarnautojus, tris iš jų nepagydomai. Aplinkiniai gyventojai evakuoti, o kiti 310 000 buvo įspėti ilgesnį laiką neišeiti iš savo namų.

Spalio 1 d. penki ginkluoti burmiečiai studentai užėmė Burmos ambasados pastatą Bangkoke, paimdami 38 įvairių tautybių įkaitus (įskaitant vieną australę). Įkaitai nepažeisti paleisti po 26 valandų derybų su apgulusia policija. Studentai išsiderėjo, kad su malūnsparniu būtų nuskraidinti į Burmos pasienį. Jie sakė norėję atkreipti dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus Burmoje, reikalaudami paleisti politinius kalinius, leisti susirinkti išrinktam parlamentui ir valdančiai karišKiui chuntai užmegsti rimtą dialogą su Aung San Suu Kyi, demokratinės opozicijos lydere. Pastaroji viešai pasmerkė šį studentų išsišokimą.

Rusai tęsia Čečėnijos bombardavimą. Pakartotinai nukentėjo Grozny, Šali, Argun miestai. Nežiūrint rusų tvirtinimų, kad puolami musulmonų teroristų lizdai, nukenčia tik civiliai, o ne musulmonai sukilėliai.

Paruošė **Vytautas Patašius**

Lietuviai plėšikai Suomijoje

Laima Žiūkienė-Lavaste, Helsinki

Suomijoje netyla skandalas dėl lietuvių gaujų plėšikavimo Šiaurės šalyse. Skandalas, iš pradžių kilęs Norvegijoje, persimetė į Suomiją. Rugsėjo pradžioje Suomijos policija tardymui sulaikė apie 40 lietuvių, iš kurių penki šiuo metu yra laikomi suimti. Vienas suimtųjų Lietuvos piliečių yra kaltinamas vagyste Kajanio mieste, o kiti keturi areštuoti už nusikaltimo slėpimą.

Suomijoje iki šiol nebuvo kilę skandalo dėl masinių vagysčių. Pavienėmis vagystėmis buvo kaltinami užklystantys rusai. Bet pastaruoju metu visuose Suomijos laikraščiuose mirga antraštės: „Lietuvių plėšikų gaujos".

Pirmieji lietuviai, apkaltinti plėšikavimu Helsinkio jūrų uoste buvo sulaikyti rugsėjo pradžioje. Jų automobiliuose buvo surasta 150 000 Suomijos markių (100 000 litų) vertės vogtų daiktų, tarp jų - 50 kompaktinių diskų grotuvų.

Tyrimui vadovaujantis policijos komisaras Tuomo Lotta teigė, jog tiriant nustatyta, kad vogtų daiktų vertė yra didesnė nei 5 mln. Suomijos markių (3.5 mln. litų). Tai - mobilieji telefonai, automobilių stereoaparatūra, kompaktinių diskų grotuvai, elektriniai pjūklai, drabužiai, mašinų detalės, į dalis išrinkti dviračiai. Kai kurie drabužiai vogti tiesiai iš parduotuvių, nuo jų nenuplėštos net kainos.

Maždaug dešimt apklausiamų įtariamųjų suomių pareigūnams sakė, kad Lietuvoje labai lengva parduoti Skandinavijoje vogtus daiktus. Tarp sulaikytųjų yra ir studentų, kurie policininkams teigia, kad po vienos sėkmingos kelionės į Suomiją Lietuvoje pardavę grobį gali pragyventi visus mokslo metus.

Iš pradžių vogtus daiktus lietuviai iš Helsinkio veždavo automobiliais. Išvykdami iš Suomijos jie grobį slėpdavo automobilių durelėse, sėdynių atlošose, kitose specialiai įrengtose slėptuvėse. Vėliau lietuviai pakeitė taktiką ir vogtus daiktus ėmė siųsti į Lietuvą oro paštu per Helsinkio oro uostą. Ant daugelio paketų kaip siuntėjai būdavo nurodyti suomiai. Būdavo naudojamasi mirusių suomių pavardėmis. Jas lietuviai nusirašydavo nuo antkapinių paminklų.

Į Helsinkio oro uostą plaukė paketai su pavogtais daiktais ir iš Norvegijos, nes iš Helsinkio į Vilnių lėktuvai skrenda kiekvieną dieną. Vogti daiktai buvo aptikti peršvietus juos rentgenu. Apie 50 paketų sugrąžinta į Norvegiją. Saugumo tarnybos į siuntas atkreipė dėmesį tada, kai jose reguliariai buvo randami tie patys daiktai. Šiuo metu visos oro paštu siunčiamos siuntos į Vilnių yra šviečiamos rentgenu.

Lietuviai plėšikavo Suomijoje visus metus. Atvykę į Helsinkį jie sakydavo, kad jų kelionės tikslas - turizmas. Po Suomiją lietuviai važinėjo, kaip dabar nustatyta, „Mazda", „Audi", Volkswagen Golf" ir „Mercedes" markės automobiliais su lietuviškais numeriais. Grupės nariai dieną nusižiūrėdavo atokesnėse aikštelėse stovinčius automobilius. Prie jų grįždavo naktį ir išplėšdavo viską, ką rasdavo. Nusukdavo net žibintus.

Lietuviai vogti atvykdavo dažniausiai po du arba tris, važinėjo savais automobiliais, juose nakvodavo netgi žiemą. Policija kratos metu surado žemėlapius, kuriuose buvo pažymėta, kur plėšikai keliavo po šalį. Iš Helsinkio jie pasiekė Tamperę, Kajanį ir net Oulu Suomijos šiaurėje. Iš tų miestų siuntiniai keliavo į Helsinkio oro uostą. Įtariama, kad kelionėms lietuviai pasivogdavo ir benzino, nes jų mašinose rasta piltuvų ir žarnelių.

Suomių policijai padėjo muitininkai, registravę įtartinų lietuvių atvykimo datą, jų turimų pinigų sumą ir kitas žinias, galinčias praversti kriminalinei policijai. Pareigūnai atkreipė dėmesį į tai, kad kai kurie Lietuvos piliečiai, atvykdami į Suomiją, turėdavo po 300 - 400 JAV dolerių, o išvykdami išsiveždavo tokią pačią sumą. Neretai tokie nė kiek šalyje pinigų neišleidę asmenys dar ir veždavosi pilną mašiną įvairių daiktų.

Nustatyta, kad lietuviai plėšikai buvo organizuoti. *„Kas šiai organizacijai vadovavo, dar neturime žinių"*, - sakė komisaras T. Lotta. Policijos tyrimą apsunkina tai, kad sulaikytieji nekalba arba meluoja aiškindami, jog bijo keršto. Sulaikytų lietuvių pavardžių, kol vyksta tyrimas, policija neatskleidžia.

Iš tyrimo paaiškėjo, kad tokie pat plėšikavimai vyko Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Vokietijoje, Švedijoje.

Bendradarbiaujant su švedų policija,

Nukelta į 3 psl.

Serga dr. D. Kairaitis

Ilgalaikis "Mūsų Pastogės" bendradarbis, Lietuvos politinių apžvalgų teikėjas, dr. Danius Kairaitis prieš kelias dienas svečiuodamasis Melbourne sunkiai susirgo kraujo apytakos sutrikimais. Vienoje Melbourno ligoninėje jam atliko kelias širdies operacijas. Šiuo metu yra intensyviai slaugomas.

Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos Valdyba ir "Mūsų Pastogės" redakcijos - administracijos bendradarbiai linki ligoniui stiprėti ir greitai pasveikti.

"Mūsų Pastogė"

Melbourno Dainos Sambūrio jubiliejinis balius

Melbourno Dainos Sambūris ankstyvesniais netais.

Rugsėjo 11 dieną Melbourno Lietuvių Namuose šurmuliavo įvairaus amžiaus Dainos Sambūrio choro baliaus dalyviai. Prie įėjimo juos sutiko Dainos Sambūrio pirmininkė Danutė Lynikienė.

Atėjusius stebino salės papuošimas. Ant sienos baltame audekle puikavosi „auksiniai" skaičiai 50. Buvusi choristė Jūratė Šimkienė sumaniai papuošė šienas natomis. Šventinius stalus puošė baltos staltiesės, žvakės bei gėlių vainikai.

Svečiai šypsojosi, jautėsi atsipalaidavimas, užsimezgė pokalbiai. Moterys - išsipuošusios ir pajaunėjusios, o vyrai - tikri džentelmenai - patarnavo savo damoms.

Prie įėjimo ant pakylos „įsikūrė" orkestras „Dabar", vadovaujamas A. Pranckūno. Orkestrui užgrojus ir uždainavus solistei Loretai Čižauskaitei-Tigani, pirmoji šokti išėjo pagyvenusi pora, kuriai bet kurie jaunuoliai galėtų pavydėti grakštumo ir žavesio.

8 val. Povilo Kviecinsko rūpesčiu pateikta skaniai paruošta vakarienė. Po to svečiai turėjo progos pasiklausyti Dainos Sambūrio atliekamų keturių dainų, kurios klausytojų buvo maloniai priimtos. Dainos „Tamošius be kepurės" priedainį buvo pakviesti kartu dainuoti ir klausytojai. Geriausiai pritarė jaunimas. Jau nutilus plojimams, vis dar girdėjosi „aha, aha, aha..."

Choro dirigentės Birutės Prašmutaitės laukė netikėtumas. Į salę buvo įneštas pyragas-tortas, papuoštas Elenutės Korsakaitės-Daugvilas, su skaičiumi 21 ir žvakutėmis. Skaičius žymėjo Birutės dirigavimo metus. Birutė pakvietė choro jauniausias choro dainininkes: Gražinutę, Stefutę ir Ramintą užpūsti jubiliejines žvakutes. Tegul, Birute, išsipildo tavo norai, apie kuriuos pagalvojai prieš užpučiant liepsneles.

Malonu buvo matyti buvusius choro dirigentus, įnešusius į choro gyvenimą svarų indėlį. Tai Albertas Čelna ir Danutė Levickienė. Dėkojame jiems, kad jie buvo kartu su mumis ir džiaugėsi mūsų „Dainos Sambūrio" 50-ties metų egzistavimu.

Loreta Čižauskaitė-Tigani savo dainomis vyresnio amžiaus žmonėms priminė jaunystės metus, praleistus Vokietijoje. Ponia Marytė Šidlauskienė prisiminė, kad pagal šias dainas jie šokdavo savo vakarėliuose Vokietijoje.

Turėjome progos pasiklausyti Stepo Levickio atliekamų dainų. Malonu buvo jį matyti tarp mūsų, sugrįžusį iš tolimos kelionės. Akordeonu mus linksmino estas Martin. Vyresnieji šoko iki dešimtos valandos, o jaunimas – iki pat baliaus pabaigos. Algis Šimkus pravedė „Polką su ragučiais", išjudindamas jaunimą ir ne taip judrius svečius.

Esame dėkingi asmenims už aukas jubiliejinio baliaus proga. Tai: E. L. Šilai, J. Balčiūnas, G. Karazija, Z. Augaitis, Mackevičiai, V. Ališauskas. Džiugu buvo matyti žmones iš Mornington, Geelongo. Tie, kurie nepatingėjo, pasišoko, pasilinksmino. Na, o tie, kur nepanorėjo, tai išgirdę, koks šaunus buvo choro balius – gailėjosi. Nuotaikingai ir įdomiai praėjo neeilinis Melbourno „Dainos Sambūrio" jubiliejinis balius. Dėkojame visiems apsilankiusiems. Savo buvimu įrodėte, kad nesate abejingi sambūriečiams.

Marija Geštautienė

M.D.S.

Prisiminkime Dainos Sambūrio mirusius choristus

Taip jau yra gamtoje: gimstame, kad gyventume, o po to - mirtume. Bet mirę pasilieka tarp mūsų nepamirštami. Minint Melbourno Dainos Sambūrio 50-ties metų jubiliejų, prisiminkime tuos, kurie pirmieji, o ir vėliau dainuojantys chore, jau išėjo Anapilin.

Jie, kaip ir mes, labai mylėjo ir ilgėjosi tėvynės, jie mylėjo šeimą, darbą, dainą... Pamąstykime apie juos, kurių jau nebėra tarp mūsų.

Melbourno Dainos Sambūris kviečia artimuosius, draugus ir pažįstamus išklausyti šv. Mišių **spalio 10 dieną 11 val.** ir pasimelsti už mirusius choristus.

Štai jie, mūsų nepamirštamieji:

M. Aukštikalnienė, P. Aukštikalnis, V. Anglinskas, A. Baikauskienė, A. Bajoras, A. Bakaitis, E. Balčiūnienė, L. Baltrūnas, J. Daunys, P. Dranginis, E. Duonienė, M. Eimutienė, R. Galinis, L. Geštautas, B. Gudonis, Z. Janonis, Z. Jakubaitis, D. Juchnevičius, J. Kazakevičius, L. Kepalas, V. Krausas, R. Kazlauskas, J. Lynikienė, K. Lynikas, V. Mačiulaitis, A. Matukevičienė, K. Matukevičius, K. Mieldažys, M. Miklienė, A. Milvydas, D. Paliulis, J. Paragienė, H. Paškevičius, J. Petrašiūnas, P. Petraitis, K. Pilkauskienė. P. Platakis. B. Popeliučkienė, V. Savaitis, J. Sikorskienė, V. Sivickienė, A. Staugaitis, G. Strėlys, J. Šaulienė, E. Šeikienė, R. Špokevičius, B. Tamošiūnienė, L. Vacbergienė, L. Vaičaitis, J. Vaitkus, A. Verbyla, B. Vingrys, B. Žiedas, V. Žiogas, R. Žiogaitė.

Ilsėkitės ramybėje Viešpaties prieglobstyje.

MDS Valdyba

* * *

"M.P." 38-me nr., 1 psl., po Melbourno liet. choro nuotrauka parašyta, kad: "Melbourno liet. choras "Daina" šiemet švenčia..." Melbourno choras niekad taip nesivadino. Turėjo būti "Melbourno Dainos Sambūris" šiemet švenčia savo veiklos 50 metų sukaktį". Suinteresuotuosius atsiprašome. **Red.**

Lietuvis eina į pačią ugnį

Rita Baltušytė

Prisiminė lietuvišką kilmę

Būtų neteisinga sakyti, kad Australijos Associated Press (AAP) korespondentas John'as Martinkus tik praeitą savaitę Rytų Timore prisiminė savo lietuvišką kilmę. Bet „Lietuvos ryto" korespondentei jis sakė, kad degančioje šalies sostinėje Dilyje, atsidūręs Indonezijos šalininkų milicijos apsuptame viešbutyje, aidint šūvių serijoms ir grąsinimams ypač žiauriai susidoroti su visais australais, jam toptelėjo mintis, kad pakliuvus į jų nagus, gerai būtų turėti Lietuvos pasą.

Trisdešimtmetis lietuvių kilmės žurnalistas iš Dilio išvyko priešpaskutiniu Australijos karinių pajėgų lėktuvu per oro tiltą, kuriuo buvo evakuojami Rytų Timoro gyventojai, prisiglaudę Jungtinių Tautų būstinėje. Tai, kad John'ui ir dar septyniems jo kolegoms naktį pavyko prasibrauti iš viešbučio į JT kompleksą, jie laiko beveik stebuklu. Jau Australijos žemėje John'as sužinojo, kad jo vaduoti į Dilį iš kalnų buvo nusileidę „Falintil" judėjimo partizanai, apie kuriuos jis ne kartą rašė.

J. Martinkus buvo vienas paskiausiai iš Rytų Timoro pasitraukusių žurnalistų. Kolegos jį apibūdina kaip drąsų ir labai užgrūdintą žmogų.

Turės ir lietuvišką pasą

Savaitę praleidęs Australijos Šiaurės Teritorijos centre Darvine (pastarosiomis dienomis šis tropikų miestas neišnyksta iš televizijos ekranų visame pasaulyje), kur įsikūrė ir pusantro tūkstančio pabėgėlių iš Rytų Timoro, vakar rytą John'as vėl išvyko į gaisrų ir sprogdinimų nusiaubtą mažytę šalį, kurios gyventojai referendume 75% balsų pasisakė už nepriklausomybę nuo Indonezijos. Jis ir dar 29 pasaulio žiniasklaidos atstovai į Dilį nuvyko vienu pirmųjų Australijos karinį kontingentą taikdariškai užduočiai gabenusių lėktuvu.

John'o mobilusis telefonas gana ilgai tai buvo vienintelė ryšio priemonė perduoti jo reportažus iš įvykio vietos.

„Pagauti" jį Australijos teritorijoje pavyko iš karto, tačiau pokalbį teko skaldyti į dalis, priklausomai nuo žurnalisto buvimo vietos. Pašnekovui tai vykstant pasiimti kariniu lėktuvu keliaujant reikalingos aprangos, tai grįžtant iš spaudos konferencijos taikdarių štabe, tai laukiant kolegos judrioje Darvino gatvėje, tai pagaliau užsukus atsipūsti į alinę.

Žurnalistas pasakojo, kad vos grįžęs iš Rytų Timoro, jis paskambino į Sydnėjų generaliniam Lietuvos garbės konsului Viktorui Šliteriui ir papraše Lietuvos paso. Kadangi pavojus J. Martinkaus gyvybei jau negręsia, teks palaukti paštu pasiųstų anketų, kurias užpildyti, deja, galės tik po mėnesio – mažiausiai tiek jis dirbs Rytų Timore.

Lietuvoje pabuvo tik mėnesį

Adelaidėje gimęs, Melbourno La Trobe universitetą baigęs žurnalistas pirmą kartą į Rytų Timorą nuvyko su turisto viza 1994-jų gruodį. Tų pačių metų vasarą John'as pirmą kartą buvo aplankęs ir savo dabar jau amžiną atilsį tėvo gydytojo Sigito Martinkaus gimtinę.

Mėnesio viešnagė Lietuvoje, į kurią jis atvyko po trijų mėnesių studijų Maskvoje ir mėnesio darbo Novosibirsko universitete, lietuviškai beveik nekalbančiam John'ui pasirodė per trumpa; deja, planus ten sugrįžti ilgesniam laikui sutrukdė Rytų Timoras...

Pirmiausia kaip laisvas žurnalistas, vėliau neetatinis AAP korespondentas, o dabar jau algą gaunantis šios naujienų agentūros darbuotojas Martinkus Rytų Timore rinko medžiagą ir fotografavo 1995 ir 1997 metais, o nuo pernai rugpjūčio ir apsigyveno Dilyje. J. Martinkaus straipsnius su autoriaus nuotraukomis spausdino stambiausi šalies laikraščiai, įskaitant „The Sydney Morning Herald" ir „The Age".

Lietuva laikoma pavyzdžiu

Apie Rytų Timoro gyventojus John'as sako, jog tai švelnaus būdo, tyliai kalbantys, europietiškos orientacijos žmonės, baisiai prislėgti Indonezijos karinės priespaudos. Šalis, kurios vienintelis eksportas – kava, labai neturtinga, bet nuostabios gamtos. **Nukelta į 8 psl.**

Atkelta iš 2 psl.

nustatyti dalies vogtų daiktų savininkai ir turtas jiems jau grąžintas. Suomijos policija dar negali pasakyti, kiek siuntinių buvo išsiųsta į Lietuvą ir kokia reali jų vertė. *„Pavogtų daiktų vertė - daug milijonų Suomijos markių"*, - teigė T. Lotta. 5 milijonai Suomijos markių – tik pirminė nustatytà suma.

(„Lietuvos rytas")

Perlaidotas Stasys Šilingas

Rugpjūčio pabaigoje Lietuvoje buvo perlaidota svarbi su Lietuvos 1918-ųjų metų nepriklausomybe susijusi asmenybė, kuri per savo artimuosius siekia ir Australijos lietuviškąją išeiviją. Tai dr. Jono Basanavičiaus ir Antano Smetonos bendražygis, ankstyvosios Lietuvos Tarybos pirmininkas ir vėliau Teisingumo Ministras Stasys Šilingas. Jo kelios dukros, likimo blaškomos Antrojo pasaulinio karo metu, atsidūrė Australijoje, sukūrė šeimas ir susilaukė vaikų bei vaikaičių. Patsai Stasys Šilingas jau pirmosios sovietų okupacijos metu buvo suimtas, ištremtas ir praradęs sveikatą Lietuvon grįžo tik 1961 metais. Vos po vienerių metų tėvynėje mirtis jį pakirto Kelmėje, kur jis ir buvo palaidotas. Ir tik po 37 metų, vėl išsilaisvinusioje Lietuvoje, išsipildė jo noras ilsėtis prie Nemuno kranto, Šakių rajone esančioje Ilguvoje, kur jis buvo įsikūręs dar anos nepriklausomybės metais. Į perlaidojimo iškilmes, šalia artimųjų iš JAV, iš Australijos buvo nuvykusi dukra Vingra Šilingaitė-Rupinskienė, dukters Rusnės sūnūs Aidas bei Linas

Stasys Šilingas Valstybės Tarybos pirmininkas

buvo aktyvus kitų organizacijų narys, vadovas ar net kūrėjas. Tarp jo nuopelnų buvo rūpinimasis M. K. Čiurlionio paveikslų išlikimu ir Muzikinio Teatro steigimas.

Kaip svarbus visuomenininkas, Stasys Šilingas tapo NKVD taikiniu ir su žmona Emilija bei dukrele Raminta 1941 metais buvo išvežtas Rusijon. Atskirtos

Karstus iš Vytauto bažnyčios Nemuno link nešė "Geležinio vilko" brigados garbės sargybos kuopos kariai

ir dukra Rasa su vyru Mindaugu Mauragiu, dukters Laimos dukra Rimantė Vansauskaitė-Šimaitienė, provaikaitė Vilija Sabeckaitė. Perlaidojimo iškilmės suvedė gana plačiai po pasaulį paskliduosius giminaičius, kurių ne vienas kai kurių kitų niekada nebuvo matęs.

Stasys Šilingas gimė 1885 m. lapkričio 11 dieną Vilniuje. Baigęs Vilniaus gimnaziją, 1912 metais jis baigė Teisės fakultetą Maskvos universitete, jau ten energingai įsijungęs į tenykščią lietuvių studentų veiklą ir to meto tautinį atgimimą apskritai. Jis išgarsėjo kaip gabus organizatorius ne tik studentų, bet ir karių, karo pabėgėlių, net finansinių planuotojų tarpe, todėl dar karo metu, 1917 metais, Peterburge buvo išrinktas Lietuvių Tautos Tarybos pirmininku, 1918 metais jam buvo patikėtos įvairios aukštos pareigos Valstybės Taryboje Vilniuje, o 1919-1920 metais jis tapo šios Tarybos pirmininku. Vėliau 7 metus jis buvo Teisingumo ministru ir 1938 m. parengė Lietuvos Konstituciją bei kelis teismų ir spaudos įstatymus. Šalia juridinio darbo jis taip pat nuo jo žmona ir dukra mirė iš bado dar karo metu, o patsai Stasys Šilingas buvo nuolat tardomas ir kilnojamas. Ilgokai jis buvo laikomas kartu su buvusiais ministrais Konstantinu Šakeniu bei Juozu Tonkūnu ir buvusiu prezidentu Aleksandru Stulginskiu. Vienu metu jie turėjo būti sušaudyti, bet, atrodo, išliko gyvi per čekistų biurokratinę klaidą. Išlikę tardymų dokumentai vėlesnį skaitytoją stebina procedūros absurdiškumu. Vis tardymai ir tardymai, nors nieko naujo ir nebūtų galima išgauti. Turbūt ir tardytojai nebežinojo, ką reiktų iškvosti apie praeityje likusius ir dabar svarbos nebeturinčius laikus. Vis dėlto, dar 1952 metais Stasys Šilingas buvo vėl nubaustas 25 metams lagerio. Tik po Stalino mirties buvo išleistas, nors kaip „liaudies priešas" jis buvo prievarta uždarytas senelių prieglaudoje Ukrainoje. Ten išlaikytas 7 metus. 1961 metais jam buvo leista grįžti į Lietuvą. Apsigyvenęs pas žmonos seserį Kelmėje, po metų mirė.

Stasio Šilingo (kartu ir žmonos bei dukros Ramintos) palaikai dabar buvo perlaidoti su atitinkama pagarba. Kelmėje karstus pagerbė šaulių garbės dalinys, Kaune Vytauto bažnyčioje pamaldas laikė kun. Alfonsas Svarinskas ir atsisveikino prof. Vytautas Landsbergis, kariuomenės vadas gen. Jonas Kronkaitis bei gausūs valdžios ir visuomenės atstovai. Į Ilguvą karstai buvo atgabenti Nemunu rugpjūčio 27 dieną, visur, kaip ir Kaune, palydint garbės sargybomis. Oriai rūpestingas buvo karstų sutikimas ir paskutinis laidojimas Ilguvoje, kurio metu buvo tarti ir amžinojo atsisveikinimo žodžiai. Spaudos atstovams įsiminė anūkės Rasos Kubiliūtės-Mauragienės "Anykščių šilelio" deklamacija (dar 1957 metais iš Žitomiro nelaisvės šias eiles buvo prašęs išmokti patsai senelis Šilingas). Tarsi simboliškai, Rasa kalbėjo už jaunuosius Stasio Šilingo palikuonis: *„Gimėm ir užaugom eukaliptų paunksmėje, po Pietų Kryžiumi vienuolika anūkų. Nė vienas nematėme, nesutikome, jų rankų šilumos nepajutome, susipažinome tik iš pasakojimų, nuotraukų, bet senelių įtaka mums buvo didžiulė"*. Išlikusių artimųjų ir naujųjų kartų sąmoningumu būtų džiaugęsis ir patsai Senelis.

Kaip jau žinoma, Stasio Šilingo perlaidojimo susikaupimą aštriai nutraukė netrukus įvykusi nelaimė. Po kelių dienų, rugsėjo 4 dieną, širdies smūgis pakirto Lietuvoje iš Pietų Australijos besilankantį Stasio Šilingo anūką Aidą Kubilių. (Apie tai „M.P." nr. 38).

Vytautas Doniela

Kultūrinėse paraštėse

Šiuometinės viešnagės Adelaidėje metu ir vėl susitikau su australe menininke, kuri prieš keletą metų lankėsi Lietuvoje. Laimingai sugrįžusią tada užklausiau, ar turėjo progos susipažinti su lietuvių menininkų kūryba skaitlingose sostinės galerijose. Pažįstama kiek šyptelėjo ir mane pritrenkė savo atsakymu: *„...Vilniuje aplankiau abi šio gražaus miesto galerijas"*. Kaip tai abi? Juk vien tik Vilniuje yra dvidešimt aštuonios meno galerijos, muziejai ir patalpos, kaip pvz. Vilniaus rašytojų klubas, kur vyksta paskaitos, parodos, koncertai! Kaune jų yra bent šešios, Klaipėdoje – trys, įskaitant ir eksponatais gausų Laikrodžių muziejų. Šiauliuose yra septynios galerijos ir muziejai. Netrūksta jų ir provincijos miestuose bei buv. dvarų rūmuose, pvz. prie Gintaro muziejaus Palangoje. O kiek yra teatrų ir operos bei baleto rūmų? Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Marijampolėje ir Panevėžyje bei kituose miestuose priskaičiau virš dvidešimt, įskaitant ir tris operos rūmus sostinėje, Kaune ir Klaipėdoje. Koncertų salių irgi nestokoja Lietuvoje. Vilniuje ir Kaune, neįskaitant bažnyčiose vykstančių koncertų, salių yra nemažai, o provincijos miestuose koncertai ir įvairūs pastatymai vyksta Kultūros centruose. Vilniuje išskirtinai puikios salės, turinčios gerą akustiką, yra Miesto rotušėje ir Kongreso rūmuose. O kur buvo gauta ši informacija? Kam prieinamas internetas, ras jos ten. Lietuvos laikraščiai irgi skelbia ją, tik ne visi tą pačią dieną. Štai prieš akis „Respublikos" trečiadienio numeris. Laisvalaikio 36 ir 37 puslapių pastraipos pripildytos operų, koncertų, baletų, dramų ir parodų bei kino filmų skelbimais. Yra nurodyta, kur ir iki kada jie/jos vyksta visoje Lietuvoje. Kai kurių spektaklių kainos irgi pažymėtos. Pvz. bilietų į dramas kainos yra nuo 10 iki 25 Lt, bilietų į operas ir oratorijas kainos nuo 20 iki 50 Lt. Kainos yra žymiai pigesnės už australiškąsias. Žinoma, ir uždarbiai yra mažesni.

O dabar, nors kiek pavėluotai, pranešame, kad šiais metais 47-ajame „Quido d'Arezzo" sakralinės muzikos chorų konkurse, Italijoje, Šiaulių miesto vaikų choras „Dagilėlis" laimėjo pirmą premiją, aukso medalį ir didesnę sumą pinigų, kurią, išvertus į litus, susidarė apie 3 500 litų. Reikėtų pažymėti, kad chorų ansambliai yra atrenkami iš anksto. Taigi, ne visi norintys gali dalyvauti varžybose. Savo kategorijoje „Dagilėliui" teko varžytis su chorais iš Graikijos, Baltarusijos, Slovakijos ir Italijos. Valio jauniesiems choristams!

Isolda Poželaitė-Davis AM

Žvilgsnis į III pasaulio žemaičių dailės parodą

Violeta Jasevičiūtė

"Jeigu kas nors Lietuvos kasdienybėje mistiško ir stabilaus - tai žemaičių ir Žemaitijos mitas", - tvirtina Viktoras Liutkus, III pasaulio žemaičių parodos kuratorius.

Tiesą sakant, knietėjo nuvažiuoti į Plungę ir tą gandais apipintą legendą apie žemaičių galybę sugriauti, bet sumanymas nuėjo niekais. Loginius samprotavimus užgožė emocijos, kai iš visų pasaulio pakraščių į Plungės Oginskio dvarą sugužėjo žemaičiai, pabrėžtinai kalbantys savo šnekta. Vien jau vaišės, šokiai ir linksmybės prie dvaro arklidžių, užsitęsę iki išnaktų, ko vertos! Na, o pradėjus domėtis, kas gi tie menininkai - žemaičiai, nušvito ištisas žvaigždynas: A. Galdikas, L. Truikys, A. Gudaitis, J. Bagdonas, Č. Kontrimas, B. Pundžius, T. Valius, V. Valius, A. Mončys, V. Ignas, A. Švažas, K. Zapkus, K. Varnelis, R. Viesulas, P. A. Augustinavičius... Laimė dar, M. K. Čiurlionis - ne žemaitis, bet ir jo Plungėje gyventa, mokytasi kunigaikščio M. Oginskio dvaro muzikos mokykloje. Ir nežinia, kaip Kastuko likimas būtų susiklostęs, jeigu ne Oginskio parama, kurios dėka jis galėjo studijuoti Varšuvos ir Leipcigo konservatorijose...

...Pirmoji pasaulio žemaičių paroda buvo surengta 1989 metais Klaipėdoje, ją organizavo grafikas Algimantas Švažas. 1994 m. M. Oginskio rūmuose įsikūrus Žemaičių dailės muziejui, atsidarė antroji, na, o ši jau trečioji, išsiskiria savo pobūdžiu ir geografija. Ji išplito po visą Žemaitiją ir užmojais jau peraugo paprastos parodos sampratą. Plungėje suruošta vaizduojamosios dailės ekspozicija, Telšiuose - taikomosios dailės ir memorialinė Telesforo Valiaus paroda, Kretingos muziejuje - memorialinė skulptoriaus Rimanto Daugin čio kūrybos paroda, Plateliuose - Liudo Trukio, Mažeikių muziejuje - Alfonso Dargio, Renavos dvare - žemaičių fotomenininkų, o Palangoje, Antano Mončio name muziejuje, galima išvysti atkeliavusį iš Paryžiaus menininko kūrybinį palikimą. Dėmesio vertas ir jaunųjų menininkų realizuotas Telšiuose meno gatvės projektas "Kultūra". Tačiau miestelio gatvėje pastatyta medinė persirengimo būdelė arba "remontui" paruoštas automobilis iš pirmo žvilgsnio suvokiami vos ne kaip savai-

Nukelta į 8 psl.

KULTŪRINĖSE PARAŠTĖSE

Naująją poeto J.A. Jūragio knygą sutinkant

✱ *Juozas Almis Jūragis – „TIK SAPNO UGNĮ JAUSI". Eilėraščiai. 142 psl. eilėraščių pliusVIktorijos Daujotytės pasisakymas „Eilėraštis - dvasios budintojas". Knyga dedikuota žmonai Lidijai. Knygą sudaro keli skyriai: „Kur šaltinėliui prasiveržt patiko" (15 eil.), „Žvaigždžių ir kvazarų šviesa" (17 eil.), „Ir prilaša širdis gyvenimo medaus" (13 eil.), „Dienos kaip auksinės monetos" (17 eil.), „Kibirkštėlės" (24 eil.), „Žalčio blizgėjimas mėnesienoje" (10 eil.), „Sapnai vaivorykštės spalvos" (13 eil.). Maketavo ir apipavidalino E. Banys. Viršeliui panaudota V. Augustino nuotrauka „Rytas". Išleido Viliaus Užtupo leidykla Vilniuje, 1999. Spausdino UAB Leidybos Centras Vilniuje. Tiražas 500 egz.*

* * *

Tai jau 4-oji poeto-veterano Juozo Almio Jūragio poezijos knyga, neskaitant jo eilėraščių, spausdintų įvairiuose metraščiuose, rinkiniuose, almanachuose.

Spausdiname ištrauką apie poeto kūrybą iš V. Daujotytės pasisakymo knygos gale:

„Juozas Almis Jūragis... yra pristatytas „Lietuvių egzodo literatūroje", iškelta ir jo, kaip Australijos lietuvių kultūrinio gyvenimo budintojo, svarba: *„Australijoje Juozas Almis Jūragis gal daugiausia nuveikė ir kaip lietuviško literatūrinio judėjimo žadintojas, suredaguodamas stambiausius kolektyvinius poetinės kūrybos leidinius: „Australijos Lietuvių Metraštį" (1962), almanachą „Plunksna ir žodis" (1966) ir poezijos antologiją „Terra Australis" (1972), kurių pastarojoje bene geriausiai atsispindi ne vien Australijos lietuvių nuotaikos, bet ir jų kūrybinis pajėgumas"*. Pats J. A. Jūragis iki šiol yra išleidęs tris eilėraščių rinkinius: „Tolimieji miražai" (1962), „Akmens ir paukščio metas" (1977), „Žeme, būk mano motina" (1986). „Tolimuosius miražus" „Aiduose" recenzavo A. Vaičiulaitis, atkreipęs dėmesį į formos ieškojimus (trioletų grupė), į autentiškumo pradmenis, tačiau nesuteikęs autoriui didesnių vilčių – poetas *„nepereina vidutiniškumo"*. Taip, ir kituose dviejuose rinkiniuose padėtis mažai tepasikeičia. Bet Jūragis yra kviečiamas dalyvauti K. Bradūno redaguotoje „Lietuvių poezijos išeivijoje 1945 - 1971" antologijoje, kur išspausdinti eilėraščiai „Laužai liepsnoja", „Susitikimas", „Epilogas". Vienas iš daugelio egzodo autorių, pasirinkusių eilėraštį kaip dvasios gyvenimo, bendravimo su kitais, bendrumo būdą. Spausdintas keliolikoje antologijų, metraščių.

Bent kiek pažįstančiam lietuvių poezijos istoriją yra aišku, kad Jūragis yra veikiamas romantinės ir neoromantinės stilistikos, paviršiaus jos „slenksčių", kuriuos sunku apeiti, o dar sunkiau peržengti. Pirmasis knygos eilėraštis „Prie paslaptingos ribos" prasideda taip:

Jums dovanoju aš svajonių spindintį vainiką,
Šviesa žvaigždės taip arti tos paslaptingosios ribos,
Kur šaltinėliui prasiveržt patiko,
Prabilt čiurlenimu bičiuliškos kalbos.

Viename posme pavartoti svarbiausi gražumo žodžiai: svajonės, spindintis vainikas, paslaptinga riba, žvaigždės, šaltinėlis. Jūragio netraukia grubesni, šiurkštesni žmogaus pasaulio pavidalai. Paskutinė cituoto posmo eilutė *„Prabilt čiurlenimu bičiuliškos kalbos"* yra svarbi Jūragio eilėraščių motyvacijai suprasti: tai iš tiesų maloniai čiurlenanti bičiuliška kalba, saviesiems skirta ir savųjų kaip poezija suprantama. Daug dedikacijų, atsiliepimų: Lidijai Šimkutei, M. Mykolaitytei-Slavėnienei, Ritai Baltušytei, Broniui Žaliui, paraišusiam ir trumpą J. A. Jūragio kūrybinę biografiją. Už dedikacijų galima jausti Australijos kūrybingųjų lietuvių bendriją, jų kultūrinį veikimą, įsipareigojimus vienų kitiems.

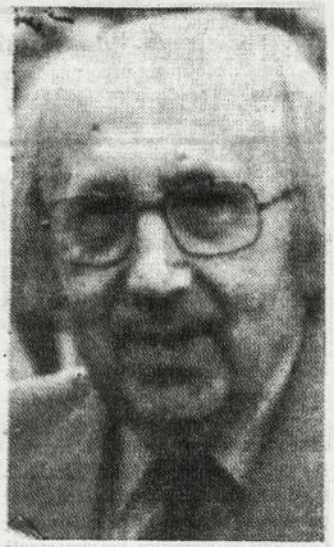

Juozas Almis Jūragis

Vienu kitu štrichu įbrėžiama Australijos gamta, lietuvių kalba kalbama apie patirtį, kurios toje kalboje nėra. Eilėraštis „Tarp raudonos dykumos ir išdžiūvusios upės": *„kai aš girgždančiais plaučiais / alsuoju dusinančias dykumos dulkes / raudonai smėlio audrai / pradundėjus"*. Iš Australijos realybės į eilėraštį įsiveržia ir ekspresyvesni raiškos būdai:

Aitriu prakaituotos vilnos
kvapu dvokia
avių kaimenės
apžertos smėlio dulkėm.

Realybė, sutelkta į dabartį, turi daugiau spalvų ir kvapų. Praeitis nostalgiška, nesugrąžinama. Tačiau J. A. Jūragio pasaulėjauta šviesi, giedra, kupina pasitikėjimo, kylančio ir iš krikščioniškųjų atramų. „Ir prilaša širdis gyvenimo medaus" – šis eilėraštis (ir skyriaus pavadinimas) gal tiksliausiai išreiškia autoriaus santykį su gyvenimu. Palyginti grakšti ir trioleto (apskritai Jūragio mėgstamo) forma:

Gyvybės pradmenys tave lyg žiedą kelia,
Ir prilaša širdis gyvenimo medaus.
Kaip gėrio kibirkštis kiekvienas jo lašelis,
Gyvybės pradmenys tave lyg žiedą kelia...
Tiktai junti, kaip auga šventos galios,
Kad jausmo nebeliks kartaus ir apmaudaus.
Gyvybės pradmenys tave lyg žiedą kelia,
Ir prilaša širdis gyvenimo medaus...

Ir autobiografijoje („Egzodo rašytojai") J. A. Jūragis sakosi ieškąs *„šviesos ir gėrio vis meile nenušvintančiuose pasaulio horizontuose"*. Autobiografijoje ryškiau negu eilėraščiuose atsiveria ir natūrfilosofinis požiūris: *„mane lydi džiaugsmingas žinojimas, kad nuo Žemės planetos pradžios, nuo tada, kai buvo dedami Visatos pamatai, buvau, esu ir būsiu nenykstanti medžiaga vis besikeičiančiomis formomis niekada nepraeinančiame dvasios amžinume"*.

O gyvenimas J. A. Jūragiui toli gražu nebuvo lengvas. Jis yra gimęs 1917 metų spalio 3 dieną Baltakalnio kaime, Laukuvos valsčiuje, Tauragės apskrityje. (Krinta į akis, kokie gražūs, savaime poetiški yra pavardė ir gimtojo kaimo pavadinimas.) Mokėsi tėvų kapucinų gimnazijoje Plungėje. 1944 m. išėjo iš tėvynės, vėliau klajones po pasaulį susiejęs su gimtinės pakele. *„Mano tėvai gilioje Žemaitijoje turėjo trobą prie vieškelio. Taigi, esu gimęs pakelėje. Ši aplinkybė galbūt apsprendė visą mano klajūnišką gyvenimą..."*

J. A. Jūragio kūrybos ir kultūrinės veiklos visuma liudija lietuvių ne tik materialinio, bet ir dvasinio įsigyvenimo tolimame Australijos žemyne istoriją. Poezijos žodžio sakytojas per minėjimus, šventes, literatūros vakarus, be abejonės, ir rašo šią istoriją, ir į ją įsirašo. J. A. Jūragio laikysenoje (kiek apie ją galima spręsti iš eilėraščių ir pasisakymų) išliko žemaitiško blaivumo, atkaklaus siekimo įveikti svetimumą, kad Terra Australis taptų namais, iš būtinybės susikurtais sau, vaikams ir vaikaičiams, nes ta pati žemė yra visų motina.

„Man pačiam vertinti savo poeziją būtų rizikinga ir pretenzinga. Vertinu save taip, kaip kiti mane vertina. Rašau tai, ką gyvenimas diktuoja. Esu toks, koks esu". Ir aš esu, esu toks, koks esu. Tokiais pat žodžiais apie save kalbėjo iš artimo žemaičių krašto kilęs Stasys Anglickis.

Mylimas, artimas Laukuvos kraštas, senojo Žemaičių plento pakelė ir man buvo argumentas iš arčiau pažvelgti į šviesų ir nuoširdų poetiškos pavardės eilėraščių rašytoją, lietuviškos dvasios budintoją Australijoje".

* * *

✱ „JAUŽINIOS", June - July, 1990. 32 psl. įskaitant viršelius. Numerio kaina $7. Redaktorius - Sharounas Vaitkus. Bendradarbiai: Jonas Mašanauskas, Werner Hemmerstingl (Australija), Kristina Bjerknes (JAV), Dainius Razauskas (Lietuva) ir kt. Spausdino: Graphic & Print, 30 Albemarie St., Kensington, Vic. Registered by Australia Post.

Straipsniai - anglų ir lietuvių kalba. Gausiai iliustruotas jaunimo žurnalas. Straipsniai įdomūs. Leidėjas - nepasirašęs. **B. Ž.**

Juozas Almis Jūragis

Iš naujausios poezijos knygos TIK SAPNO UGNĮ JAUSI

SAULĖS AUKSAS

Aš sausą debesį kasu,
Laikau Aušrinę už kasų.
Pradėjęs darbą iš pradžių,
Saulės turtus iškast geidžiu.

Ir juo ilgiau, giliau kasu,
Toliau nuo aukso to esu.

Suriko Žemė nebylė:
– Jau debesy baisi skylė!
– Žiūrėk, Jūragi, kur kasies,
– Iškrisi tuoj iš debesies!

Žiūriu pro tos skylės kraštus
Į Žemės apdaro raštus.
Dėl aukso debesį kirtau,
O Žemėj spindint jį matau,

Net apsisuko man galva –
Tokia auksinė ten spalva...

Štai kiekviena žolė laukų
Papuošta aukso vainiku,
Kiekvienas medis, ten, aure,
Su paauksuota kepure,
Žvelgiu tolyn – kalnai visi
Paskendę aukso spindesy.

Na, jeigu taip – man kast gana,
Čia baigias pasaka mana.
Dedu kastuvą po stalu
Ir girnom debesį malu.

TĖVYNĖ PILNA DOVANŲ

Namo sugrįžusiam

Nušniokščia vasaros lietus,
Žemelę saulė vėl paglosto,
Ir džiaugsmas liejasi platus,
Ir šiltas vėgas glosto skruostą.

Pilna tėvynė dovanų:
Žiedų, kvapų, javų brandumo,
Giedrumas vasaros dienų
Augina derlių saulės rūmuos.

Ir džiaugias žemdirbiai visi,
Duos rugiapjūtė naują duoną. –
Sušvinta žaibas debesy,
Ir noksta obuolys raudonas.

Nepajunti dienų eigos,
Apjuosia spinduliais gimtinė.
Ramybė širdį gydys, guos,
Pajusi laimę pilnutinę,

Nes tu tėvynėj gyveni,
Kur auga ąžuolai seni.

KAI VAŠINGTONE VYŠNIOS ŽYDI

Ritai Baltušytei

Kai Vašingtone vyšnios žydi
Ir vėjas papučia gajus,
Pažvelk į laisvo paukščio skrydį,
Širdis pavasarį pajus...

Tirps skausmas, žiemą sunkiai slėgęs,
(Dėl jo ir juoktis pamiršai)
Kai spinduliai šilti pribėgę,
Jus gatvėj išbučiuos viešai...

MĖNULIO VALANDA

Aš laukiau, laukiau visados
Šventos mėnulio valandos,
Ramybės tos, ramybės tos,
Tik skausmą kenčiantiems skirtos...

Mėnuli, iš nakties išvesk,
Sidabro tinklą Žemėn mesk.
Dangum be rūpesčio eini,
Ir ilgesį gimdai many.
Mėnulio valanda šviesi,
Ar laimės ženklu man esi?

† Mūsų mirusieji †

Atsisveikinant su a.a. Eugenija Bliokiene

Eugenija Bliokienė

Šie metai Sydnėjaus lietuvių bendruomenei yra ypač skausmingi, mirties angelui per dažnai lankant mūsų eiles. Rugsėjo 11 dieną vėl netekome brangaus nario – Eugenijos Žitkutės-Bliokienės.

Eugenija gimė 1906 m. balandžio 24 dieną Kaišiadoryse, geležinkelio tarnautojo šeimoje, jauniausia iš 5 vaikų. Pirmojo pasaulinio karo metu visa šeima buvo evakuota į Petrapilį, kur Eugenija mokėsi gimnazijoje. Karo audrai praėjus, pergyvenusi bolševikų revoliucijos žiaurumus, šeima grįžo į nepriklausomą Lietuvą, Kaišiadoris.

Eugenija dirbo žemės tvarkytojo įstaigoje. 1926 m. ji ištekėjo už Edvardo Blioko. Po kurio laiko jaunoji šeima išsikėlė į Zarasus, E. Blioką perkėlus į tenykštį Lietuvos Banko skyrių.

Zarasai pradėjo garsėti kaip kurortinė vietovė. Eugenija buvo paprašyta vadovauti turistinei vilai. Šias pareigas ji ėjo iki bolševikinės okupacijos. Ji augino dukrą Tamarą (dabar Tamara Vingilienė OAM) ir sūnų Jurgį.

Vokiečių - rusų karui prasidėjus 1941 m., Bliokai liko be pastogės. Jų namai buvo sudeginti, liko tik pelenų krūva. Reikėjo vėl pradėti kurtis iš nieko.

Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, visa šeima pasitraukė į Vakarus, apsistodama Lübeck'e, kur išgyveno iki emigracijos į Australiją. Bliokai vadovavo Pabaltiečių gimnazijos bendrabučiui Lübeck-Neustadt iki jo uždarymo.

1950 m. sausio 15 dieną šeima atvyko į Australiją ir apie dvejus metus gyveno ir dirbo Bathurst imigrantų pereinamoje stovykloje. Persikėlę į Sydnėjų keletą metų gyveno Merylands, vėliau – Bardwell Park, iki senatvės. 1976 m. mirė Eugenijos vyras Edvardas. Paskutinius 10 metų Eugenija gyveno pas dukrą Tamarą Vingilienę Mt. Pritchard priemiestyje.

Eugenija buvo aktyvi Moterų Socialinės Globos Draugijos narė ir, kol leido sveikata, priklausė pensininkų klubui „Neringa". Ji mėgo siuvinėti, skaityti, bet daugiausia laiko pašventė savo šeimai: vaikams, anūkams ir proanūkiams. Ji niekuomet nesiskundė, niekuomet nereikalavo paslaugų, jei pati ką galėjo atlikti.

Eugenija buvo „Mūsų Pastogės" prenumeratorė ir skaitytoja nuo pat laikraščio pasirodymo. Pablogėjus regėjimui, ji vis tiek prenumeravo laikraštį, kad paremti lietuvišką spaudą.

Ji paliko liūdesyje dukrą Tamarą ir sūnų Jurgį, 5 anūkus ir 3 proanūkius, o jos šviesios asmenybės atminimas ilgai pasiliks jos šeimos ir draugų tarpe.

Rugsėjo 22 d. gausus jos draugų ir pažįstamų būrys palydėjo ją amžinybėn. Per pamaldas Lidcombe šv. Joachimo bažnyčioje gražiai pagiedojo Kęstutis Protas. Šeimos nariai ir artimieji jautriai atsisveikino Rookwood krematoriume ir gedulingose vaišėse Lietuvių Klube.

V. Patašius

A.a. Vincui Šalaviejui

Vincas Šalaviejus

Nežinome nei dienos, nei valandos, kada atsiskirsime su šiuo pasauliu. Š.m. rugsėjo 18 dieną miesto ligoninėje mirė Vincas Šalaviejus, sulaukęs 74 metų.

Vincas gimė 1925 m. sausio 17 dieną Papilėje. Sulaukęs 19 metų įstojo savanoriu į Vietinę Rinktinę. Kiek vėliau buvo suimtas ir išvežtas į Vokietiją. Po karo dirbo-tarnavo „juodukų"*) kuopose, o 1948 metais emigravo į Australiją. Laivu plaukė apie tris mėnesius. Kaip ir daugelis iš mūsų, atvyko į Australiją žydinčioje jaunystėje ir pradėjo naują gyvenimą. Dievas Vincą apdovanojo ypatingais gabumais: nuoširdumu labdaros darbams, darbštumu savarankiškam verslui ir sugebėjimu drauge su visais dirbti lietuvišką darbą. Vincas buvo vienas iš pirmųjų lietuvių Geelonge, atšventęs 50-ties metų sukaktį. Greitai įsikūręs pradėjo dirbti savarankiškai. Šalia Lietuvių Namų pasistatė staliaus dirbtuvę, kur darė langus, duris, spinteles ir t.t. Kiek vėliau tapo registruotu statybininku. Būdamas gabiu ir sąžiningu statybininku, užsitarnavo gerą vardą ir prieš pensiją dirbo tik architektų bendrovėms. Pensijon pasitraukė sulaukęs 66 metų. Jis norėjo, kad sūnus perimtų biznį, bet, deja, tai neįvyko.

Būtų sunku suskaičiuoti, kiek Vincas pastatė namų, krautuvių, mokyklų ir t.t. Viena aišku, kad daug lietuvių amatininkų gaudavo uždarbį ir pragyvenimą, dirbdami pas Vincą.

Kadangi Vinco dirbtuvė buvo šalia Lietuvių Namų, Douro St., tai statant ir didinant Lietuvių Namus lietuviai gaudavo iš jo visokeriopą paramą: patarnavimus ir patarimus.

Išėjęs į pensiją Vincas įsijungė į lietuvišką veiklą. Pirmininkaujant ALB Apyl. Valdybai Otto Schrėderiui, atliko milžiniškus Lietuvių Namų remonto darbus. Statybininko patyrimas, įrankiai, sunkvežimis padėjo visus darbus atlikti nemokamai. Esant reikalui, apmokėjo ir sąskaitas. Kai Lietuvių namai buvo atremontuoti, Vincas atėjo į Apylinkės Valdybą ir su pasišventimu tvarkė bei gražino Lietuvius Namus ateinančioms Lietuvių Dienoms.

Sudegus Lietuvių Namams Vincas labai pergyveno, kad toks lietuvybės židinys nuėjo dūmais... Jis buvo pasiryžęs atstatyti Lietuvių Namus, buvo paruošęs net atstatymo projektą. Tačiau jo bendradarbiai turėjo kitus planus, o ir pats Vincas susirgo – prisikabino vėžys. Operacija po operacijos, kol visai atgulė iki pat mirties.

A.a. Vincas buvo ir Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdybos vicepirmininkas, dosnus labdaros darbų rėmėjas ne tik šimtais, bet ir tūkstančiais dolerių. Jis taip pat priklausė vietos medžio dirbinių klubui, kur prieš šv. Kalėdas darydavo žaisliukus neturtingiems ir nelaimingiems vaikams. Daug Geelongo lietuvių ir australų pensininkų pasinaudojo jo darbštumu, darydamiesi remontus ar įsigydami dailės dirbinių dovanoms.

Prieš mirtį Vincas išpildė vaikystės troškimą turėti ir groti balalaika, kurią pasidarė pats savo rankomis ir net savarankiškai išmoko groti keletą dainelių.

A.a. Vincas prieš 47 metus vedė australę Pamelą. Su ja susilaukė sūnaus Peter, kuris dabar jau pats augina sūnų ir dvi dvynukes dukreles.

Laidotuvių apeigas tvarkė sūnus Peter su žmona Pam pagal Anglikonų bažnyčios tvarką St. Albans bažnyčioje. Paskutinį patarnavimą atliko ir žodį tarė Rev. Geoff Pittaway, iškeldamas jo gerus darbus. Gedulinga kavutė įvyko bažnytėlės salėje, dalyvaujant virš 100 žmonių, kurių pusę sudarė lietuviai. Po kavutės a.a. Vincą palydėjome į Geelongo Rytų kapines amžinam poilsiui.

Atsisveikindamas su Sąjungos Klubo Valdybos nariu, reiškiu gilią užuojautą žmonai Pam, sūnui Peter, marčiai Anne, anūkams Mitchell, Emily, Lauren ir visai giminei bei artimiesiems.

Ne kartą Tau nuriedėjo gailesčio ašara, prisiminus tėvynę bei šeimą Lietuvoje, o dabar mes liūdime netekę Tavęs. Ilsėkis ramybėje.

Juozas Gailius

*) Amerikiečių kariuomenės spec. daliniai, sudaryti pagalbinėms tarnyboms iš buv. DP.

A.a. Marija Rita (Žemaitytė) Symonds

Marija Rita Symonds

Rugsėjo 24 dieną Sydnėjaus Rookwood'o kapinių krematoriume sudeginti a.a. Marijos Ritos Symonds mirtingieji palaikai, palydėti būrio tautiečių. Gedulingas šv. Mišias už mirusios vėlę atlaikė Lidcombe parapijos kun. Grady.

Marija Rita gimė 1915 metų spalio 28 dieną. Gyveno Kaune. Į Australiją atvyko 1948 metais. Pradžioje dirbo Melbourno Heidelbergo ligoninėje. Čia būdama susipažino su Robert Hillary Symonds ir už jo ištekėjo. Deja, santuoka nebuvo laiminga ir vėliau jie gyveno atskirai. Su laiku Marija Rita persikėlė į Sydnėjų ir apsigyveno Concord West priemiestyje. Daug metų dirbo Concord'o Repat. ligoninėje slauge. Paskutiniuosius savo amžiaus 6 metus praleido šv. Sergiejaus slaugos namuose, Cabramattoje, kur ir mirė š. m. rugsėjo 19 dieną.

Marija Rita, nors ir nebuvo labai aktyvi lietuviškoje Sydnėjaus bendruomenėje, tačiau, kaip teko girdėti iš ją globojusių, yra paskyrusi stambią sumą Tremtinių namams Vilniuje.

Amžiną atilsį duok mirusios sielai, Viešpatie!

B. Ž.

A.†A. Eugenijai Bliokienei

mirus, jos dukrai Tamarai, sūnui Jurgiui ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia

Ona Baužienė, BEM ir šeima

A.†A. Stasiui Skoruliui

mirus, nuoširdžią užuojautą žmonai Danutei, sūnui Algiui ir jo šeimai reiškia

Ona Baužienė, BEM

Padėka

A.a. Stasiui Skoruliui staiga mirus rugpjūčio 13 dieną, reiškiame gilią padėką bičiuliams ir pažįstamiems, atėjusiems su juo atsisveikinti į Rookwoodo koplyčią.

Nuoširdus ačiū Almiui Jūragiui, Vytautui Patašiui ir Algiui Bučinskui už jautrius ir pagarbius atsisveikinimo žodžius. Dėkojame Algiui Dudaičiui, Ignui Bieliūnui ir Jonui Zinkui už pagalbą sunkiose valandose, o Vytautui Patašiui – už išsamų nekrologą "Mūsų Pastogėje".

Liekame dėkingi visiems, mus atjautusiems ir parėmusiems užuojatos žodžiu, raštu ir gėlėmis.

Liūdesyje likę **žmona Danutė ir sūnus Algis su šeima**

Lietuvos TV pasiruošimai olimpiadai

Lietuvos radijo ir televizijos tarptautinių reikalų direktorius Nerijus Maliukevičius savaitę laiko dalyvavo būsimos 2000-jų metų olimpiados Sydnėjuje tarptautiniame radijo ir televizijos atstovų suvažiavime, kur buvo aptarti ir visi radijo ir televizijos reikalai olimpiados metu. Įdomu buvo sužinoti ir apie Lietuvos televiziją.

Papasakokite trumpai apie save.

Aš atsakau už įvairius renginius, kurie vyksta užsienyje ir kur dirba Lietuvos radijo ir televizijos žmonės. Pvz. šiais metais buvo Eurovizijos konkursas Jeruzalėje, dabar artėja olimpiada ir čia reikėjo išsiaiškinti visas detales: kokiomis sąlygomis Lietuvos TV transliuos šią olimpiadą. Mes dalyvavome antrame pasaulio transliuotojų posėdyje-konferencijoje, kuri įvyko Sheraton viešbutyje, Sydnėjuje, ir iš viso pasaulio čia dalyvavo virš 300 atstovų. Jie buvo supažindinti su transporto, muitinės ir kitomis olimpiados sistemomis ir mums buvo parodytas visos olimpiados varžybų vietovės, stadionai, kur bus komentatorių ir televizijos kabinos, kur bus žurnalistams skirtos vietos. Grįžęs namo aš su visa tuo supažindinsiu tuos, kurie kitais metais atvyks dirbti į olimpiadą.

Kiek maždaug TV žmonių iš Lietuvos dirbs olimpiados metu?

Galvojam, kad turėtų būti apie 13 TV ir radijo komentatorių, žurnalistų, techninkų, operatorių. Tai yra labai nedaug, palyginus su mūsų kaimynais lenkais, rusais ir kitais, iš kur atvažiuos net daugiau kaip 50 žmonių. Tačiau darbas turi būti labai gerai koordinuotas, gerai jam pasiruošta, tada ir 13 žmonių galės gerai atlikti šį darbą. O mūsų pagrindinis uždavinys bus tas, kad Lietuvos žmonės matytų, kaip rungtyniauja Lietuvos sportininkai.

Lietuvos TV atstovas N. Maliukevičius kartu su kitų pasaulio kraštų TV žmonėmis Sydnėjuje

Kaip dabar Lietuvoje ruošiamasi šiai olimpiadai?

Svarbiausios rungtynės ir finalai, daugumoje, jau yra žinomi ir mes žinome, kas juos komentuos, tačiau dar yra nežinomas kitų varžybų laikas. Nors ir tam mes ruošiamės. Jau yra pilnai sumokėta už visas teises, už ryšius, už žurnalistų gyvenimą ir mes keletą kartų per mėnesį turime bendrus posėdžius, kur yra aptariamos visos detalės.

Kiek girdėti, tai Lietuvos valstybinė televizija pergyvena sunkius laikus. Kaip yra: ar tikitės kokio pagerėjimo ateityje?

Aišku, tikimės. Mes galvojam, kad valstybė turi turėti savo televiziją, nes dabar visos kitos privačios televizijos yra ne lietuvių rankose ir jos yra valdomos užsienio kapitalo. Ir valstybinė televizija turi būti sava, kad transliuotų lietuviškus dalykus: kultūrinius, sporto ir kitus, o ne transliuotų pelno duodančius pigius filmus ir kitus pigius dalykus.

O kaip Jums patiko čia, pas mus Australijoje?

Labai patiko Australijos žmonės, kurie yra labai atviri, draugiški, visada paslaugūs ir gatvėje paklausus, visuomet tau atsakys, padės. Kitas dalykas – tai gamta, kuri labai įdomi, graži, oras šiltas ir žmonės labai profesionaliai rengiasi olimpiadai. Mes tikimės, kad olimpiada bus pati sėkmingiausia iš visų buvusių. Kaip pastebėjau, vietos lietuviai yra labai nuoširdūs ir draugiški. Jie skiriasi nuo visų kitų tautybių, nes, pvz. man rusai žurnalistai gal net su pavydu sakė, kad jie žino, jog čia gyvena daug rusų tautybės žmonių, tačiau jaučiasi labai vieniši ir jokio kontakto su jais neturi. O mes čia jaučiamės lyg viena šeima ir mums visuomet norima padėti. Tai yra labai geras lietuvių bruožas, kurio mes galime tikrai didžiuotis. Man teko aplankyti Lietuvių Klubą, kur man tikrai patiko. Teko pabendrauti su vietiniais žmonėmis, sužinoti daug naujienų iš jūsų gyvenimo, apie ką aš papasakosiu grįžęs namo. Ačiū visiems Sydnėjaus lietuviams.

Ant. Laukaitis

Mirė dr. Mikas Bobinskas

Rugsėjo 14 dieną, vėžio ligos iškankintas, Strathfieldo ligoninėje mirė dr. Mikas Bobinskas.

Mikas Bobinskas gimė 1918 m. sausio 17 dieną St. Peterburge, Rusijoje. 1920 metais visa Bobinskų šeima grįžo į Lietuvą, kur jo tėvas tarnavo pulkininku Lietuvos kariuomenėje.

1936 metais Mikas Bobinskas aukščiausiais pažymiais baigė Kauno vokiečių gimnaziją. Baigęs gimnaziją atliko privalomą kariuomenės tarnybą universiteto korpuse, o vėliau įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą. Rusų komunistams užėmus Lietuvą, Bobinskų šeima pasitraukė gyventi į Vokietiją. Pradžioje čia jis dirbo kaip darbininkas, o 1945 metais įstojo į Erlangeno universitetą toliau studijuoti mediciną. Universitetą baigė 1947 metais, įsigydamas medicinos daktaro laipsnį.

1946 metais Mikas vedė Verą Zidaks, su kuria pragyveno iki mirties. 1948 m. balandžio mėn. trečiuoju transportu jis su žmona emigravo į Australiją. Pradžioje dr. Bobinskas dirbo Concordo Repatriation ligoninėje tvarkydamas palatas. Atidirbęs privalomus du metus, vėl pradėjo studijuoti mediciną Sydnėjaus Universitete, nes australų valdžia anais laikais nepripažino Europos universitetų diplomų. 1956 metais dr. Bobinskas baigė Sydney University Medical School ir pradėjo dirbti St. Joseph's ligoninėje Auburne kaip jaunesnysis, o vėliau kaip vyresnysis daktaras - residentas.

Dr. Mikas Bobinskas

Trumpai padirbęs privačioje praktikoje nutarė specializuotis psichiatrijoje ir perėjo dirbti į Parramattos protiniai sergančiųjų ligoninę. Čia jis išdirbo iki 1978 metų, eidamas ligoninės medicinos superintendento pareigas. Išėjęs iš darbo jis dar iki 1997 metų dirbo kaip psichiatras patarėjas prie Apsauginės Komisijos.

Dr. Bobinskas aktyviai dalyvavo tuo metu susikūrusioje Australijos Lietuvių Gydytojų Sąjungoje, darydamas pranešimus ir skaitydamas paskaitas iš savo darbo patyrimo.

Dr. Bobinskas paliko liūdinčią žmoną Verą, sūnų Peter, dukrą Ireną ir 6 anūkus.

Ilsėkis ramybėje, mielas Kolega.

Irena Bagdonavičienė

Padėka

Mirus mūsų gerb. **kun. Povilui Martūzui**, dėkojame kardinolui Clancy, vyskupui Cremin, kun. Juozui Petraičiui, atvykusiam iš Adelaidės ir taip prasmingai pravedusiam laidojimo apeigas kapinėse. Dėkojame taip pat visiems kunigams, kurie koncelebravo šv. Mišiose, taip pat "Dainos" chorui už gražų giedojimą ir visiems atvykusiems išlydėti kun. Povilą į Amžinybę. Dėkojame už tartą atsisveikinimo žodį Sydnėjaus Apylinkės Valdybos vardu – p. Antanui Kramiliui, Lietuvių Klubo vardu – p. Algiui Bučinskui ir Spaudos Sąjungos vardu – p. Vytautui Patašiui.

Širdingai dėkojame Klubo direktoriams ir Parapijos Komitetui, kurie padengė gedulingų pietų išlaidas, o taip pat Genutei Kasparaitienei bei jos padėjėjoms už taip gražiai paruoštus gedulingus pietus. Dėkojame visoms ponioms, kurios atnešė skanius pyragus ir visiems, kurie prisidėjo savo pagalba atsisveikinant su kun. Povilu.

Danutė Ankienė, Parapijos Komiteto vardu

Adelaidės sporto naujienos

„Vyties" sporto diena įvyks **spalio 31 dieną**, sekmadienį, Lietuvių Namuose ir aikštelėje. Ta proga jaunos sportininkų mamytės su padėjėjomis ruošia skanius pietus ir laukia, kad daug svečių dalyvautų tuose pietuose ir rengiamoje loterijoje. Jūsų dalyvavimas padės mūsų jaunimui finansiškai, nes Klubo kasa beveik tuščia, o išlaidų daug.

Krepšinis

Baigėsi žiemos sezonas, kurio metu mūsų komandos pasirodė gerai.

Mergaitės iki 10 metų: „Vytis" - „Chapman Coock" 17 : 9. Mergaitės užbaigė 3-ja vieta, lengvai įveikdamos savo varžoves puikiu rezultatu. Taškus pelnė: Emilija Soda - 7, Isobel Miller - 6, Eglė Januškevičiūtė - 4. Kitos žaidėjos Vaiva Kubiliūtė, Emilija Ports, Imogen Weaver, Esta Dehisio - taškų nepelnė. Jų trenerė - Kristina Dehisio-Stalbaitė.

Berniukai iki 16 metų: „Vytis" - „Highgate-Tigers" 49 : 33. Berniukai gerai žaidė visą sezoną ir finaluose pasiekė gražią pergalę. Taškus pelnė: Tadas Januškevičius - 10, T. Surron - 14, T. Pelgrane - 9, G. Vaitkus - 6, Andrius Verbyla - 8. Kiti žaidėjai P. Bagušauskas ir M. Jeans - taškų nepelnė. Juos treniruoja Aldona Bagušauskienė.

Berniukai iki 12 metų: „Vytis"-Gold - „Vytis"-Green 31 : 28. Finaluose susitiko dvi mūsų komandos ir laimėtojais tapo „Gold", treniruojama Romo Willenbreck. „Green" treniruoja Al. Sankauskas.

Edas

* * *

LSK „Vytis" Valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai:

Pirmininkė - Aldona Bagušauskienė, tel. **8337 3621**; Vicepirm. - Alex Talanskas; Sekretorė - Daina Pociūtė, tel. **8323 7164**; Suaugusių sportininkų vadovė - Irena Petkūnaitė; Jaunimo vadovė - Kristina Dilisio; Iždininkas - Antanas Pocius, tel. **8272 5711**; Renginių vadovė - Jūra Juciūtė, tel. **8332 0550**.

Sveikiname jauną Valdybą, kurios sudėtyje yra net 5 moterys.

* * *

„Vyties" vyrai puikiu rezultatu lengvai laimėjo žiemos turnyrą.

Jų centras dr. Vytautas Kuznikovas už komandą žaidė paskutinį kartą, nes išvyko į Angliją tęsti savo mokslus. Jam linkime sėkmės.

Labdaros siuntiniai į Lietuvą

Paskutinis laivas su labdaros talpintuvu iš Melbourno išplauks laike keturių savaičių. Siuntą organizuoja Melbourno Katalikių Moterų Draugija. Ji priims ir Sydnėjaus siuntinius. Užsakymus Sydnėjuje skubiai priima Antanas Kramilius, **tel. 9727 3131**. Dėžių išmiera yra **65 x 35 x 35 cm.** Stengsimės parūpinti ir mažų dėžių knygoms ir t.t. Pristatymas Lietuvoje kainuoja tiek pat, kiek ir už didelę dėžę. Sydnėjaus siuntėjai turės apmokėti ir už persiuntimą į Melbourną. Skubiai skambinkite dėl dėžių užsakymo.

Katalikų Kultūros Draugijos vardu praneša **Antanas Kramilius**

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, BANKSTOWN, NSW 2200
Tel.: 9708 1414 Fax.: 9796 4962

ŠIOKIADIENIAIS KLUBAS VEIKIA NUO 4.00 val.
ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS NUO 12.00 val.
ANTRADIENIAIS UŽDARYTA

VALGYKLA VEIKIA:
PENKTADIENIAIS NUO 6.00 IKI 8.00 val.
ŠEŠTADIENIAIS ŠVEDIŠKAS STALAS NUO 12.00 val.
SEKMADIENIAIS NUO 12.00 val.

KIEKVIENĄ KETVIRTADIENĮ 7.30 val.
Jūsų laukia bilijardo kambaryje žaidėjai kovojantys dėl kasdienio skysčio
VISO VAKARO IŠLAIDOS ŽAISTI TIK 2 DOLERIAI

Kiekvieną Sekmadienį nuo 5.00 iki 6.00 val
LINSMOJI VALANDA
VISI GĖRIMAI UŽ PUSĘ KAINOS

SEKANTI PENSIJŲ DIENA SPALIO 14 d.
ŠVEDIŠKAS STALAS NUO 12.00 VAL KAINA $5.00

KLUBO METINIS SUSIRINKIMAS
SPALIO 31 d. 2.30 val.

SAVAITĖS MINTIS: Vienintelis būdas nugalėti pagundą - pasiduoti jai.

Žvilgsnis į III pasaulio žemaičių dailės parodą

Atkelta iš 4 psl.

me suprantami dalykai ir susilieja su estetikos stokojančia aplinka bei praranda esminius idėjos akcentus.

Bandant nusakyti III pasaulio žemaičių parodos koncepciją, verta prisiminti, kad jos paieškos gali būti įvairios: paremtos konkretybe - daiktu, motyvu, tema; proceso principu - kilme, kaita, raida, istorija, reminiscencijomis, reinpretacijomis; vertikalia ašimi - laiko kategorija; horizontalumu - kryptimis, tendencijomis, būdų priešprieša, tipologija. Akivaizdu, kad rengiant parodą nebuvo remtasi pirmuoju apibrėžimu. Tad, norint suvokti koncepciją, jos tenka ieškoti tarp kitų, čia išvardytų aspektų, kurių ženkliausi - kilmė, raida, reminescencijos, meninės raiškos priešprieša. Plika akimi matyti, kad griežtesnių atrankos ar kitokių kriterijų nebuvo. Vadovautasi principu: jei esi žemaitis, gali rodyti viską, ką sugebi. Todėl ganėtinai margas, kaleidoskopinis vaizdas neabejotinai vertingas pažintine (jau žinomos pamokos pasikartojimo) prasme, bet ne visada telpa į reiklius menininko lygmens mastelius. Parodos kuratoriui V. Liutkui, jau bandančiam ateities viziją apie tikrą žemaičių festivalį - dailės, muzikos, teatro, tarpdisciplininių menų demonstraciją, vertėtų pamąstyti apie sintezuotą idėją, nes žemaičių meno panorama ir potencinės galios - pakankamai atskleistos.

Kauniečių žemaičių delegacija III pasaulio žemaičių parodoje ne itin gausi. Vaizduojamiesiems menams atstovavo tapytojai Donatas Valatka, a.a. Marija Kumpytė - Bilevičienė, Marija Stirbytė - Valaikienė, Virginijus Kašinskas, Pranas Griušys, Martinas Jankus ir skulptorius Edmundas Frėjus. Kauniečiai menininkai priskirtini modernistinei oficialiai kultūrai, grindžiamai tautinėmis tradicijomis ir pasaulinio meno įtaka: abstrahuoti D. Valatkos, M. Bilevičienės, M. Jankaus peizažai, abstrakčios plastikos M. Valaitienės tapyba, reminiscenciniai, prisodrinti simboliniu turiniu, archaiškais ženklais V. Kašinsko vaizdiniai, kontroversiški, įsikūnijantys keistai suvokto grožio, pereinančio į s urrealizmą, bet žavintys puikiai įvaldyta metalo plastika E. Frėjaus kūriniai.

Išsiskiria Pranas Griušys. Balansuodamas ant vėlyvojo modernizmo ir postmodernizmo ribos, tapytojas atnaujina savo kūrybą šiuolaikine mąstysena. Manipuliuodamas palikimu, imituodamas (cituodamas) praeitį - Džordžonės Venerą ("Sapnuojanti Venera") arba bažnyčios interjerą ("Parašas auksiniuose rėmuose") autorius ironiškai panaudoja masinės kultūros produkciją: Mercedes firmos ženklą, paauksuotus rėmus, kurie tampa naujos prasmės reiškėjais jo kūriniuose. Apskritai Prano Griušio tapyba bene ryškiausias "kitos spalvos lašas" visoje žemaičių vaizduojamosios dailės ekspozicijoje - gilioje ir plačioje modernizmo jūroje, jau skalaujančioje III tūkstantmečio krantus.

— o —

Lietuvis eina...

Atkelta iš 3 psl.

Lietuvos gražiojoje tropikų saloje žurnalistui iš Australijos neleido pamiršti ne tik brolių sesers, mamos ir Lietuvoje atrastų giminių laiškai bei skambučiai, bet ir patys Rytų Timoro laisvės kovotojai. J. Martinkus jau seniai liovėsi stebėjęsis tuo, kad pasiteiravę apie jo pavardės kilmę timoriečiai labai nudžiugdavo.

„Jie stebėtinai gerai susipažinę su Lietuvos reikalu, – sakė John'as. – *Lietuvos nepriklausomybė jiems tapo pavyzdžiu ir įkvėpimu, teikė vilties sunkią valandą. Apie Lietuvą jie kalbėjo ne tik su manimi – jos ir kitų dviejų Baltijos šalių sėkmingą atsiskyrimą nuo TSRS nurodydavo kiekvienam netikinčiam mažytės tautos nepriklausomybės galimybę".*

Apie Lietuvą stebėtinai gerai informuotas ir vienas Rytų Timoro išsilaisvinimo vadų Nobelio premijos laureatas Jose Ramosas Horta.

INFORMACIJA

Lietuviškai kalbantys dvikalbiai globėjai

Canterbury daugiakultūrinė senų ir nepajėgių žmonių tarnyba ieško globėjų, kuriuos įtrauktų į savo sąrašus žmonių, kurie galėtų rūpintis senyvais, ne anglų kilmės žmonėmis, gyvenančiais Bankstowno savivaldybės srityje.

Pareigos – įvairūs pagalbiniai patarnavimai, jų tarpe valymas, asmeninė higiena, transportas ir t.t.

Būtina – abiejų: lietuvių ir anglų kalbų mokėjimas, supratimas ne anglų kilmės asmenų poreikiu, patyrimas dirbant su senais, ligotais žmonėmis, mokėjimas rasti bendrą kalbą, sugebėjimas dirbti savarankiškai ir įvairiomis valandomis, turėti vairuotojo liudijimą ir automobilį.

Pageidaujama – pirmosios pagalbos pažymėjimas, patirtis slaugyme.

Atlyginimas – Misc. Workers Award 13 - 16 dolerių per valandą, atsižvelgiant į patyrimą ir kvalifikacijas.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite Toola **tel. 9718 6062. CACP Coordinator CMADSS P.O. Box 234, Campsie 2194 iki gegužės 22 d.**

Sydnėjaus moterų tradicinė iešminė

Spalio 17 d., sekmadienį, Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija ruošia **metinę tradicinę iešminę**, kuri įvyks **12 val.** Lietuvių Sodyboje, **23 Laurina Ave, Engadine North.** Pietūs nuo **1 val.**

Maloniai kviečiame tautiečius, iš arti ir toli, apsilankyti. Pasivaišinsime sodybiečių moterų pagamintais tradiciniais patiekalais, o vėliau – kavutė ir pyragėliai. Atnaujinsite pažintis su senai matytais draugais. **SLMSG Draugijos Valdyba**

Pranešimas melbourniškiams

Melbourno Lietuviško Kino Komitetas praneša, kad **spalio 10 d.** pradės reguliariai rodyti filmus. Bendruomenei pageidaujant, jėjimas į kiną bus nemokamas, tačiau kino salę po kiekvieno panaudojimo reikia valyti, už valymą reikia sumokėti, tad komitetas prašo į aukų dėžutę įmesti auksinuką. (Pačiam komitetui mokant už valymą, greitai neliks pinigų naujiems filmams pirkti). Tokia sistema veiks iki metų pabaigos, o jeigu matysim, kad savanoriškų aukų užtenka, tai taip ir liks toliau.

Tuo tarpu numatoma kino seansus pradėti **1 val. po pietų** ir parodyti trumpą dokumentinį filmuką ir ilgesnį meninį arba serijinį filmą. Pradžioje bus rodomas "Giminių" serijinis filmas. **Spalio 10 d.** bus pakartotas pirmas epizodas, kuriame supažindinama su veikėjais, ir pridėtas 2-ras ir 3-čias epizodas, kur jau pradeda vystytis intriga.

Kino Komitetas pasiruošęs išklausyti bendruomenės narių pageidavimų. Klubo patalpose rasite nuolatinę skelbimų vietą, kurioje bus surašytos programos mėnesiui pirmyn. Spaudoje programos nebus skelbiamos. **LKK-tas**

Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos nariams

Visuotinis metinis bendruomenės susirinkimas ir naujos Lietuvių Būstinės oficialus atidarymas įvyks **spalio 24 dieną**, sekmadienį, **2 val. po pietų** naujai įrengtoje Lietuvių Būstinėje, Hackett. Valdyba maloniai kviečia jus dalyvauti. **Darbotvarkėje:**

Susirinkimo atidarymas (atsiprašymai, minute tylos – pagerbimas mirusiųjų narių, 1998 metinio susirinkimo protokolas);

Pranešimai – Valdybos veikla 1998-99 metais (pirmininko pranešimas, iždininko pranešimas, Revizijos Komisijos pranešimas);

Rinkimai; Klausymai ir sumanymai; Oficialus naujos Būstinės atidarymas; Kavutė su užkandžiais. **Alfa Olšauskas**, sekretorius

Snieguotų kalnų projekto jubiliejus

Šį mėnesį sukanka 50 metų nuo Snieguotų kalnų Hidroelektrinių jėgainių užbaigimo. Virš šimto tūkstančių darbininkų iš įvairių kraštų dirbo prie šio projekto – jų tarpe ir apie šimtas lietuvių.

Dirbusių prie šio projekto darbininkų pagerbimui Coomoje buvo įrengta Vėliavų alėja ir ten iškeltos visam laikui plevėsuoja jų tautų vėliavos. Lietuvos vėliava, dėl vienų ar kitų priežasčių, ten nebuvo iškelta. Artėjant šiam jubiliejui Canberros ir Sydnėjaus Apylinkių Valdybos pravedė vėliavos vąjų ir geradarių tautiečių dėka iškilo ir Lietuvos vėliava, laukusi 50 metų. Lietuvos vėliava Vėliavų alėjoje, Coomoje, oficialiai bus dedikuota **spalio 16 dieną 10 val. ryto** pagrindinėje Sharp gatvėje.

Tautiečiai kviečiami aplankyti Coomą ir dalyvauti vėliavos pakėlimo šventėje. Moterys, pademonstruokite savo gražius tautinius rūbus. Iki pasimatymo Coomoje.

Praneša **Antanas Kramilius**, vėliavos vajaus talkininkas

REMK "MŪSŲ PASTOGĘ"!

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P. O. Box 550 Bankstown N. S. W. 1885
Redaktorius Bronius Žalys. ❄ ❄ ❄ Redakcijos ir administracijos telefonas (02) 9790 2319
Faksas (02) 9790 3233
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Prenumerata metams $ 50 Užsienyje paprastu paštu $ 65 N. Zelandijoje oro paštu $ 80
Užsienyje oro paštu $ 110